

Laidiens: **15.12.2017., Nr. 249**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2017/249.5**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 737

Rīgā 2017. gada 12. decembrī (prot. Nr. 61 38. §)

Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanas un uzturēšanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
53. panta otrās daļas 1. punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā tiek izveidota un uzturēta siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un siltumnīcefekta gāzu prognožu sagatavošanas nacionālā sistēma;

1.2. siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un siltumnīcefekta gāzu prognožu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras un darbības, kā arī ziņošanas un uzraudzības kārtību nacionālās sistēmas ietvaros.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. inventarizācija – darbību kopums, lai sagatavotu nacionālo inventarizācijas ziņojumu par emisijām un oglekļa dioksīda piesaisti, kā arī apkopotu siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes datus kopējā standartizētā ziņošanas formātā atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (turpmāk – konvencija) un tās Kioto protokola (turpmāk – Kioto protokols), Parīzes nolīguma un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regulas Nr. 525/2013 par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (turpmāk – regula Nr. 525/2013) prasībām;

2.2. prognožu sagatavošana – darbību kopums, lai aprēķinātu siltumnīcefekta gāzu prognozes, ņemot vērā nozaru rādītāju prognozes, valsts politiku un pasākumus atbilstoši konvencijas, Kioto protokola, Parīzes nolīguma un regulas Nr. 525/2013 prasībām;

2.3. nacionālais inventarizācijas ziņojums – informācijas apkopojums par siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes aprēķiniem, to neprecizitātēm, izmantotajiem emisiju faktoriem, pamatdatiem un pieņēmumiem, kā arī iesaistītajām institūcijām;

2.4. ziņojums par valsts politiku, pasākumiem un siltumnīcefekta gāzu prognozēm – informācijas apkopojums par siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes prognožu aprēķiniem, par aprēķinos izmantotajiem

rādītājiem, politiku un pasākumiem, kas apkopoti noteiktā ziņošanas formātā atbilstoši konvencijas, Kioto protokola, Parīzes nolīguma un regulas Nr. 525/2013 prasībām;

2.5. darbību dati – vēsturiskie dati par darbībām, kas rada antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas (turpmāk – emisijas) vai oglekļa dioksīda piesaisti noteiktā laikposmā (piemēram, no energoresursu izmantošanas, saražotā tērauda daudzuma, izmantotā bitumena daudzuma, zemes platībām, kūtsmēsļu apsaimniekošanas sistēmām, kaļķu un minerālmēsļu lietošanas, atkritumu radišanas);

2.6. prognozētie rādītāji – prognozētie dati, kas tiek izmantoti nozaru siltumnīcefekta gāzu prognožu sagatavošanai;

2.7. primārie dati – sākotnējie dati, kuri tiek sagatavoti, izmantojot statistikas datus un nozares politikas attīstības tendences un mērķrādītājus;

2.8. sekundārie dati – dati, kurus iegūst, izmantojot primāros datus, pētījumu galarezultātu apkopojumus un pārskatus un pēc nepieciešamības lietojot datu apstrādes un analīzes rīkus un mērķrādītājus;

2.9. emisijas faktors – lielums, kas nosaka emisijas vai oglekļa dioksīda piesaistes daudzumu uz vienu darbības vienību;

2.10. neprecizitāte – zināšanu trūkums par mainīgā parametra patieso lielumu, ko var izteikt kā varbūtības īpatsvaru, kas savukārt raksturo parametra vērtības iespējamo diapazonu un varbūtību;

2.11. pamatavoti – kategorijas, kurām ir būtiska ietekme uz kopējo siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju attiecībā uz emisiju un piesaistes absolūto līmeni, emisiju un piesaistes tendencēm vai emisiju un piesaistes nenoteiktību, būtiskākie oglekļa dioksīda piesaistes un emisiju avoti (piemēram, oglekļa dioksīda piesaiste no meža zemēm, oglekļa dioksīda emisijas no dabasgāzes sadedzināšanas).

II. Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas nacionālā sistēma

3. Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas nacionālo sistēmu (turpmāk – inventarizācijas nacionālā sistēma) koordinē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

4. Inventarizācijas nacionālajā sistēmā iesaistītās atbildīgās ministrijas ir Satiksmes ministrija, Zemkopības ministrija, Veselības ministrija, Ekonomikas ministrija, Iekšlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

5. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs):

5.1. katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Fizikālās enerģētikas institūtā šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 1.1. punktā minēto informāciju par darbību datiem;

5.2. katru gadu līdz 15. decembrim sagatavo siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķinus par kurināmā sadedzināšanu stacionārajās tehnoloģiskajās iekārtās, nesadedzināšanas darbībām ar fosilajiem šķidrājiem un cietajiem kurināmā veidiem, rūpniecisko procesu, fluorogļūdeņražu, perfluorogļūdeņražu un sēra heksafluorīda lietošanas un šķīdinātāju un dažādu ķīmisko vielu izmantošanas darbībām, kā arī atkritumu apsaimniekošanas darbībām, ņemot vērā šo noteikumu 1., 2. un 3. pielikumu, regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;

5.3. sagatavo nacionālo inventarizācijas ziņojumu angļu valodā atbilstoši regulā Nr. 525/2013 noteiktajam saturam, ņemot vērā šo noteikumu 5.2., 11.2., 19.2. un 20.1. apakšpunktā norādīto informāciju. Nacionālajā inventarizācijas

ziņojumā ietver:

5.3.1. aprakstu par siltumnīcefekta gāzu emisijām, oglekļa dioksīda piesaisti un to aprēķiniem no 1990. gada līdz gadam pirms iepriekšējā kalendāra gada ($x - 2$), kā arī par jebkurām veiktajām izmaiņām aprēķinos;

5.3.2. aprakstus, atsauces un informācijas avotus par specifiskām metodoloģijām, pieņēmumiem, emisijas faktoriem un darbību datiem;

5.3.3. pamatavotu aprēķinus un aprakstu;

5.3.4. informāciju par neprecizitāšu aprēķiniem;

5.3.5. informāciju par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūrām;

5.3.6. aprakstu par nacionālo sistēmu un tās izmaiņām;

5.3.7. informāciju par Kioto protokola 6., 12. un 17. pantā noteiktajām darbībām;

5.4. atbilstoši kompetencei sagatavo informāciju par prioritārajiem rādītājiem saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikuma 2., 3. un 4. tabulu. Informāciju sagatavo Eiropas Komisijas noteiktajā formā;

5.5. atbilstoši kompetencei sagatavo informāciju par Eiropas Savienības pamatavotu aprēķinu metodēm. Informāciju sagatavo Eiropas Komisijas noteiktajā formā;

5.6. aizpilda šo noteikumu 4. pielikumu un Eiropas Komisijas 2014. gada 30. jūnija Īstenošanas regulas Nr. 749/2014 par tās informācijas struktūru, formātu, iesniegšanas procedūrām un izskatīšanu, kuru dalībvalstis ziņo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (turpmāk – regula Nr. 749/2014), 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. un 10. pielikumu;

5.7. katru gadu līdz 30. decembrim iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā šo noteikumu 5.2., 5.3., 5.4., 5.5. un 5.6. apakšpunktā minēto informāciju;

5.8. apkopo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aptuvenos datus atbilstoši regulas Nr. 525/2013 8. pantam, ņemot vērā šo noteikumu 6.2., 11.3. un 20.2. apakšpunktā minēto informāciju, un katru gadu līdz 15. jūlijam iesniedz to Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā;

5.9. uztur un administrē integrēto datubāzi klimata pārmaiņas izraisīto un gaisu piesārņojošo vielu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes aprēķināšanai (turpmāk – integrētā datubāze);

5.10. katru gadu līdz 1. augustam sadarbībā ar šo noteikumu 6., 11., 19. un 20. punktā minētajām institūcijām sagatavo inventarizācijas uzlabojuma plānu un iesniedz to Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā.

6. Centrālā statistikas pārvalde:

6.1. apkopo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā un Fizikālās enerģētikas institūtā šo noteikumu 1. pielikuma 1., 2., 3. un 4. tabulā minēto informāciju par darbību datiem un to aprakstus, kā arī atbilstoši kompetencei aizpildītu šo noteikumu 4. pielikumu;

6.2. sagatavo un katru gadu līdz 15. jūnijam iesniedz par iepriekšējo gadu:

6.2.1. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā aptuveno energobilanci un pieejamos darbību datus par rūpniecības un produktu lietošanas sektoru;

6.2.2. Fizikālās enerģētikas institūtā aptuveno energobilanci;

6.2.3. Latvijas Lauksaimniecības universitātē pieejamos darbību datus par lauksaimniecības sektoru.

7. Komersanti, kas nodarbojas ar cementa ražošanu (NACE 2. red. kods 23.51), čuguna, tērauda un dzelzs sakausējumu ražošanu (NACE 2. red. kods 24.10), dabasgāzes importēšanu, transportēšanu, uzglabāšanu un realizāciju, biogāzes ražošanu un izmantošanu, elektroenerģijas apgādi, sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā šo noteikumu 2. pielikuma 1., 2., 3., 4., 6. un 7. tabulā minēto informāciju par darbību datiem un siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķiniem un to aprakstus.
8. Komersanti, kas importē, transportē, uzglabā un realizē dabasgāzi, sagatavo un katru gadu līdz 2. janvārim iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā iepriekšējā gada 12 mēnešu vidējos datus saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikuma 5. tabulu.
9. Zāļu valsts aģentūra sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā šo noteikumu 3. pielikumā minēto informāciju par darbību datiem iepriekšējā kalendāra gadā.
10. Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija" sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Fizikālās enerģētikas institūtā šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 1.1.b. punktā minēto informāciju par darbību datiem.
11. Fizikālās enerģētikas institūts sagatavo un katru gadu iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā:
- 11.1. līdz 1. oktobrim šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 2. punktā minēto informāciju par darbību datiem;
- 11.2. līdz 15. decembrim:
- 11.2.1. emisiju aprēķinus par transporta sektoru, apkopotus kopējā standartizētā ziņošanas formātā, ņemot vērā šo noteikumu 1. pielikumā minēto informāciju, regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;
- 11.2.2. emisiju aprēķinu aprakstus, ņemot vērā regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;
- 11.2.3. atbilstoši kompetencei informāciju par Eiropas Savienības pamatavotu aprēķinu metodēm. Informāciju iesniedz Eiropas Komisijas noteiktajā formā;
- 11.2.4. atbilstoši kompetencei informāciju par rādītājiem saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikuma 2., 3. un 4. tabulu. Informāciju iesniedz Eiropas Komisijas noteiktajā formā;
- 11.3. līdz 5. jūlijam siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aptuvenos datus par transporta sektoru, ņemot vērā šo noteikumu 6.2.2. apakšpunktā minēto informāciju.
12. Lauksaimniecības datu centrs sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Lauksaimniecības universitātē šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 3. punktā minēto informāciju par darbību datiem.
13. Lauku atbalsta dienests sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par iepriekšējā gada darbību datiem.
14. Valsts meža dienests sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par darbību datiem.
15. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par darbību

datiem.

16. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par darbību datiem.

17. Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par darbību datiem.

18. Biedrība "Latvijas kūdras asociācija" sagatavo un katru gadu līdz 1. oktobrim iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūtā "Silava" šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju par darbību datiem.

19. Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" sagatavo un katru gadu iesniedz:

19.1. līdz 1. oktobrim Latvijas Lauksaimniecības universitātē šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 3. un 4. punktā minēto informāciju par darbību datiem;

19.2. līdz 15. decembrim Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā:

19.2.1. oglekļa dioksīda piesaistes un siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķinus par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, ņemot vērā šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 4. punktā minēto informāciju, regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;

19.2.2. informāciju par Kioto protokola 3. panta 3. un 4. punktā noteiktajām darbībām konvencijas ietvaros, ņemot vērā regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;

19.2.3. atbilstoši regulai Nr. 749/2014 aprēķinus par siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaisti, ko rada aramzemes un ilggadīgo zālāju apsaimniekošana, un aprēķinu aprakstu;

19.2.4. atbilstoši kompetencei informāciju par Eiropas Savienības pamatavotu aprēķinu metodēm. Informāciju iesniedz Eiropas Komisijas noteiktajā formā.

20. Latvijas Lauksaimniecības universitāte sagatavo un katru gadu iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrā:

20.1. līdz 15. decembrim:

20.1.1. emisiju aprēķinus par lauksaimniecības sektoru, apkopotus kopējā standartizētā ziņošanas formātā, ņemot vērā šo noteikumu 1. pielikuma 1. tabulas 3. punktā norādīto informāciju, regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;

20.1.2. emisiju aprēķinu aprakstus, ņemot vērā regulu Nr. 525/2013 un konvencijas 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu;

20.1.3. atbilstoši kompetencei informāciju par Eiropas Savienības pamatavotu aprēķinu metodēm. Informāciju iesniedz Eiropas Komisijas noteiktajā formā;

20.2. līdz 5. jūlijam siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aptuvenos datus par lauksaimniecības sektoru, ņemot vērā šo noteikumu 6.2. apakšpunktā minēto informāciju.

21. Šo noteikumu 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. un 20. punktā minētās institūcijas katru gadu līdz 15. decembrim iesniedz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram informāciju par darbību